

Pilot wasbare luiers Raalte

PROJECTPLAN



Raalte, 19 november 2015

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Projectdefinitie	4
3. Plan van aanpak	5
3.1 De Initiatieffase	5
3.2 De realisatiefase	5
3.3 De evaluatiefase	7
4. Projectorganisatie	8
5. Kosten en financiering	9
Bijlage 1: Activiteitenplan	11
Bijlage 2: Voorwaarden cofinanciering kinderdagverblijf (KDV)	13

1. Aanleiding

Raalte Duurzaam 2050

In de in 2013 vastgestelde visie Raalte Duurzaam in 2050 stellen we het volgende: In 2050 is Raalte duurzaam in de breedste betekenis van het woord. Zelfvoorzienend en zelfredzaam op basis van verbondenheid, bewustzijn, samenwerking en eigen kracht. Het verbruik van grondstoffen verminderen en denken en handelen in kringlopen bevorderen. In deze visie is tevens aangegeven dat we faciliterend optreden en verbindingen leggen waarmee we bewustwording creëren en samen met de samenleving stappen zetten in het bereiken van deze visie.

Van Afval Naar Grondstof

Iedereen wil nu en in de toekomst welvarend en gezond leven. Dat betekent dat bedrijven, burgers en overheden op een verantwoorde manier moeten omgaan met grondstoffen, water, energie en mineralen. Om duurzaam (her)gebruik te stimuleren, werkt het rijk samen met andere overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties aan het programma 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG). Het gezamenlijke doel is om meer duurzame producten op de markt te brengen, bewuster te consumeren én meer en beter te recyclen. De gemeente Raalte heeft zich samen met de ROVA gecommitteerd aan doelstellingen in dit programma.

Hengelo Diaper Challenge

Vanuit de gemeente Hengelo is begin 2015 een pilot opgezet om het gebruik van de wasbare luier te testen en te promoten. Men komt tot de volgende conclusies:

- Het vergisten van wegwerpluiers is niet rendabel gebleken.
- Het gebruik van wasbare luiers dringt de hoeveelheid afval direct terug, en levert daarmee een kosten besparing op m.b.t. de hoeveelheid restafval.
- Op het niveau van een huishouden kunnen ouders rond de €500 besparen per kind wanneer er wordt gekozen voor wasbare luiers in plaats van wegwerpluiers. De waskosten van de herbruikbare luiers zijn hier in meegenomen.
- In de proef hebben meer dan 100 deelnemers zich aangemeld. Uiteindelijk hebben na een selectie 50 gezinnen meegedaan in het 100 dagen gebruik van wasbare luiers. De volgende resultaten zijn behaald. 67% van de deelnemers vindt de wasbare luiers een goed alternatief voor de wegwerpluiers, 14% gaat er fulltime mee door en 53% gaat er parttime mee door. Het aantal deelnemers dat is gestopt met de wasbare luiers bedraagt 33%. Een belangrijke reden om volledig of parttime door te gaan is omdat het goed bevalt. Sommige mensen gaan parttime door omdat ze het tijdens vakanties, uitjes of een griepje handiger vinden om wegwerpluiers te gebruiken. Iets vaker verschonen en betrouwbaarheid van de luier is voor sommige ouders een reden om helemaal te stoppen met wasbare luiers.
- "Waar voorheen 313 wegwerpluiers per dag werden gebruikt, waren dat er tijdens de proef 130. Een besparing van maar liefst 183 wegwerpluiers per dag."
- "Uit de resultaten blijkt dat beeldvorming de eerste stap is als je wil dat mensen overgaan op wasbare luiers. De wasbare luiers zijn geen hydrofiele doeken, zoals veel mensen denken, maar het zijn hippe broekjes met inleggers. Daarom gaat Hengelo zich inzetten op beeldvorming via communicatie. De gemeente richt zich hierbij op organisaties rondom zwangere vrouwen en het gezin. De gemeente gaat een proefpakketje inclusief informatieposter uitreiken om bezoekers van de instantie te informeren. Hiermee hoopt de gemeente te bereiken dat mensen zich meer zullen openstellen voor wasbare luiers."

Raalte duurzaam met wasbare babyluiers (Raalte Diaper Challenge)

Gemeente Raalte heeft kennisgenomen van de resultaten van de pilot in Hengelo en is enthousiast over de resultaten die daar bereikt zijn. Passend in het duurzaamheids- en afvalbeleid van de gemeente zou ook in deze gemeente het gebruik van wasbare luiers gepromoot kunnen worden. Op initiatief van wethouder Frank Niens, verantwoordelijk voor Milieu en Duurzaamheid binnen de gemeente, zijn contacten gelegd met verschillende partijen om te kijken of er interesse is om binnen de gemeente Raalte een vergelijkbaar project op te zetten om het gebruik van wasbare luiers te promoten bij de samenleving.

Om kennis te nemen van de ervaringen van de pilot in gemeente Hengelo en het stappenplan voor een aanpak binnen de Gemeente Raalte verder uit te werken is een initiatiefgroep ontstaan. In deze initiatiefgroep zitten de volgende partijen: Gemeente Raalte, ROVA, Generous Minds, Kaatje Katoen, individuele ouders, De Washand en Kinderdagverblijf 't Schoapie. Deze partijen hebben de handen

ineen geslagen om in de gemeente Raalte de uitdaging aan te gaan wasbare luiers te promoten en het gebruik te bevorderen.

In een aantal sessies heeft deze groep een plan van aanpak opgesteld om deze uitdaging aan te gaan. In onderstaande hoofdstukken vindt u het doel, de concrete resultaten, activiteiten en een kostenoverzicht van het plan.

2. Projectdefinitie

Hoofddoelstelling

Gemeente Raalte heeft zich gecommitteerd aan de landelijke richtlijnen voor het percentage hergebruik van huishoudelijk restafval: 65% in 2015 en 75% in 2020. De sorteeroproeven uitgevoerd in 2014 tonen aan dat het gemiddeld percentage wegwerpluiers in het huishoudelijk restafval in Raalte 17% is. Dit kan verminderd worden door het gebruik van wasbare luiers, waardoor het % hergebruik stijgt.

De doelstelling waaraan de resultaten van dit project / pilot bijdragen is dan ook: het gebruik van wasbare luiers stimuleren, waardoor het percentage wegwerpluiers in het huishoudelijk afval afneemt. Hierdoor neemt het percentage hergebruik van het huishoudelijk restafval toe.

Beoogde resultaten

- 35 gezinnen gebruiken wasbare luiers gedurende de looptijd van de pilot (2 maanden)¹
- 50% van de deelnemende ouders blijft de wasbare luier gebruiken na de pilot-periode
- Een aantal ouders wil na afloop van de pilot ambassadeur worden en de wasbare luier actief promoten in de gemeente Raalte
- Zwangeren, ouders met jonge kinderen (t/m 2 jaar) en hun professionele omgeving weten dat er wasbare luiers bestaan, hoe ze gebruikt worden en welke voordelen dat heeft
- Haalbaarheid vaststellen van het gebruik van wasbare luiers op een kinderdagverblijf en wat daarvoor nodig is.

Verwachte / beoogde effect

- Bewustwording t.a.v. geproduceerde afval, waardoor er minder restafval wordt geproduceerd door de Raalter Samenleving
- Stijging van gebruik van wasbare luier
- ROVA handvatten heeft om ook in andere gemeenten het gebruik van wasbare luiers te promoten.
- Een ander neveneffect is dat door het gebruik van wasbare luiers kinderen eerder zindelijk zijn. Uit onderzoek is gebleken dat in 1961 maar liefst 90% van de kinderen van 2½ jaar zindelijk was tegenover nog slechts 22% in 1997. Meerdere factoren spelen een rol, waaronder het type luier. Met een wasbare luier om voelt een kind wat het doet en dat is belangrijk voor het zindelijk worden. En eerder zindelijk, betekent minder luiers en dus een besparing.

Scope project

Het project vindt plaats in de gemeente Raalte.

De gemeente Raalte voert het project uit met samenwerkende partners. Het project wordt geleid vanuit de gemeente.

De luiers die gebruikt worden in deze pilot zijn van het bedrijf Kaatje Katoen. Kaatje Katoen is de expert op het gebied van wasbare luiers. Het advies van Kaatje Katoen wat betreft het type luier dat het beste kan worden gebruikt, wordt gevolgd. De ervaringen van de pilot in Hengelo worden hierin meegenomen.

Na deze pilot moet blijken of de doelgroep van de wasbare luier, de (professionele) omgeving van de doelgroep en de markt elkaar vinden, zodat de wasbare luier breed geaccepteerd wordt als alternatief

¹ Per jaar worden gemiddeld 350 kinderen geboren in de gemeente Raalte.

voor de wegwerpluier. Deze pilot moet gezien worden als een 'zetje' om een vliegwieleffect te bereiken. Het vliegwieleffect zelf valt buiten de scope van dit project.

Het voorstel om ambassadeur te worden van de wasbare luier en in gesprek bepalen wat dit inhoudt valt binnen de scope van het project. Een eventuele faciliterende rol van de gemeente ten aanzien van de ambassadeurs valt buiten de scope van het project.

Relaties andere projecten

Tijdens de uitvoer van het project wordt gekeken of verbindingen mogelijk zijn met andere initiatieven/projecten die plaats vinden binnen en buiten de gemeente Raalte. Enkele voorbeelden zijn:

- Mogelijke relatie met 'op de kaart' zetten van Centrum van Jeugd en Gezin wat vanuit de gemeente wordt ingezet.
- Relatie met het Magazine Duurzaam en Gezond waarover een aantal ondernemers in Raalte mee bezig zijn om dit op te zetten.
- Uitdragen naar andere gemeenten binnen het Programma de Kracht van Salland.
- Connecties leggen met de Ulebelt in Deventer en andere relevantie organisaties gericht op duurzaamheid.

3. Plan van aanpak

De projectfasen:

- Initiatief (afgerond)
- Realisatie
- Evaluatie

3.1 De Initiatieffase

Tijdens de initiatieffase geleid door gemeente Raalte is een eerste projectidee geïdentificeerd op verzoek van Wethouder Frank Niens in het kader van het programma Raalte Duurzaam 2050 en het VANG beleid van de gemeente. In deze fase is contact op genomen met gemeente Hengelo om de resultaten van het pilot project wat daar is uitgevoerd op te vragen. Verder is er vanuit de gemeente contact gezocht met stakeholders om gezamenlijk in Raalte een pilot op te zetten, waarbij de pilot in de gemeente Hengelo het vertrekpunt is geweest. Deze zoektocht heeft geleid tot een kleine groep stakeholders (vermeld in de aanleiding) die zich gaat inzetten voor de uitvoer van de pilot in Raalte. In een aantal workshops met de stakeholders is de aanpak besproken en zijn afspraken gemaakt over de uitvoer van de pilot wat heeft geresulteerd in dit voorliggende plan van aanpak. Bij deze fase hoort tevens voorbereiding van de stukken voor de goedkeuring van B&W en Raad voor de opzet van de pilot en de benodigde (financiële) bijdrage aan dit project.

3.2 De realisatiefase

Communicatiestrategie

Dit project is in zijn geheel een communicatieproject. In deze paragraaf wordt de communicatiestrategie toegelicht.

Doelgroepen

De primaire doelgroepen waarop de communicatie wordt gericht zijn:

- ouders met kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar
- professionals zoals kinderdagverblijven, consultatiebureau, verloskundigen en kraamzorg
- potentiële verkooppunten in gemeente Raalte

De secundaire doelgroepen zijn:

- college van B&W
- gemeenteraad
- inwoners van de gemeente Raalte

Doel

Het doel van de communicatie is gericht op het stimuleren van het gebruik van wasbare luiers waardoor het aantal wegwerpluiers in het huishoudelijk afval afneemt.

Het gebruik van wasbare luiers vermindert de hoeveelheid gebruikte grondstoffen en afval.

Daarnaast maken we de samenleving bewust van het verminderen van afval.

Coördinatie en samenwerking

De communicatie wordt gecoördineerd vanuit de gemeente Raalte door de communicatieadviseur. Hierin wordt zij ondersteund door de ROVA en Kaatje Katoen.

Het uitgangspunt is dat samenwerkingspartners gelijktijdig communicatieberichten naar buiten toe brengen en dat de inhoud onderling is afgestemd en akkoord bevonden.

De ROVA ondersteunt de pilot op de volgende manier:

- De pilot meenemen in haar communicatie richting de burgers van Raalte over afvalpreventie en afvalscheiden. Hierbij kan gedacht worden aan de ROVA-site, persberichten en de ROVA-app.
- Optioneel: op de inzamelkalender van 2016 kan de pilot worden voor aangekondigd.
- Adviseren en meedenken in het maken van een folder. Gebruik maken van de leveranciers van deze producten (de kosten voor de te maken producten zijn wel voor de gemeente Raalte).
- De communicatiestrategie verder uit werken en koppelen / opstellen van persberichten, folders en website berichten.

De ROVA heeft geen rol in de directe communicatie richting deelnemers van de pilot d.m.v. vragenlijsten en evaluaties. Ook zal ROVA niet aanwezig zijn bij informatiebijeenkomsten voor de deelnemers.

Kaatje Katoen ondersteunt de gebruikers van de wasbare luiers met voorlichting over het product zelf.

Boodschap en middelen

Er wordt gebruikt gemaakt van de beschikbare documenten van de gemeente Hengelo: a. wasbare luiers communicatielijst, b. communicatieplan.

De pilot wasbare luiers richt zich op alle (aankomende) ouders. 35 hiervan worden gevraagd aan de pilot mee te doen, de rest wordt gedurende de pilotperiode actief geïnformeerd en gestimuleerd en krijgen een platform (bv. Facebook) om informatie te krijgen en te delen.

De (aankomende) ouders zijn meestal jon (20-40) en die groep is vooral digitaal goed bereikbaar. Communicatie daarom vooral digitaal doen (FB, Twitter, website en via de reguliere media) met eventueel aanvullend flyers die op bepaalde locaties komen (Centrum voor jeugd en gezin, kraamzorg, verloskundige, aangifte geboortes gemeente).

Het advies is om een eigen (zakelijke) Facebook-pagina voor dit project te starten. Zo kunnen mensen zich verbinden en is er interactie mogelijk tussen de geïnteresseerden. Om mensen naar de pagina te trekken is het goed om een actie te starten. Denk aan: Als mensen de pagina liken, krijgen ze een beloning (korting op luiers bv., of onder alle 'likes' verloten we 2 startpakketten). Goed beheer van de Facebook pagina is belangrijk: snel reageren op vragen en regelmatig berichten delen.

De mensen die meedoen aan de pilot kunnen besloten met elkaar communiceren via Facebook messenger (als ze vrienden worden, maar de FB-profielen zijn zichtbaar bij het liken van de Facebook pagina- wasbare luiers in Raalte) of via WhatsApp.

Activiteitenplan en planning op hoofdlijnen

In deze fase wordt de pilot uitgevoerd in de gemeente Raalte. Bij de twee geformuleerde subdoelstellingen horen verschillende activiteiten. Maar er zijn ook activiteiten die beide doelstellingen ondersteunen. In het activiteitenplan (zie bijlage 1) is opgenomen welke activiteiten uitgevoerd worden per fase / doelstelling en wie de verantwoordelijke proceseigenaar is van de verschillende activiteiten.

De planning op hoofdlijnen is:

Initiatiefase	Verkenning projectidee	Juni en juli 2015
	Voorbereiden en uitvoer startavond (co-creatie sessie)	Augustus en september 2015
	Activiteiten t.b.v. opstellen Plan van Aanpak	Oktober en november 2015
	Besluitvorming	December 2015 en januari 2016
Realisatiefase	Voorbereiding op uitvoer pilot	Februari en maart 2016
	Uitvoer pilot	April t/m juni 2016
Evaluatiefase	Opstellen evaluatierapport	Juli t/m september 2016
	Verspreiden resultaten in samenleving	Juli t/m september 2016

Selectiecriteria deelname individuele ouders

Het uitgangspunt voor het gevraagde budget voor de aanschaf van de wasbare luiers is dat 35 individuele ouders / gezinnen kunnen deelnemen aan de pilot. Indien de aanmeldingen hoger zijn dan 35 zal er een selectie moeten plaatsvinden. Het uitgangspunt is dat dezelfde selectiecriteria als de gemeente Hengelo worden gehanteerd:

- Inwoner gemeente Raalte
- Volledig ingevulde vragenlijst bij aanmelding
- Juiste leeftijdscategorie / luierbehoefte
- Aantal dagen kinderdagverblijf / bereidheid kinderdagverblijf om mee te doen
- Bereidheid om facebook te gebruiken
- Adresspreiding / minimaal aantal deelnemers per kern

Standpunt bepalen wat betreft gebruik inlegvellen

Onderdeel van het gebruik van wasbare luiers zijn inlegvellen. De leverancier Kaatje Katoen geeft aan dat deze inlegvellen door de wc kunnen worden gespoeld. Kaatje Katoen heeft de inlegvellen laten bekijken door een medewerker van RIONED². Het advies van RIONED was dat het zonder problemen door het toilet kon worden weggespoeld, mits voldoende water bij de spoeling wordt gebruikt. Onze rioolbeheerder geeft het advies om de inlegvellen in het afval Emmertje te deponeren. Gedurende de 3 maanden durende pilot in de gemeente Hengelo (50 deelnemende gezinnen!) zijn er geen problemen geweest met riolering.

In de voorbereiding op de daadwerkelijk uitvoering van de pilot wordt bepaald in overleg met de rioolbeheerder en het waterschap welk advies de deelnemende ouders en het kinderdagverblijf wordt meegegeven over het gebruik en het 'opruimen' van de inlegvellen.

3.3 De evaluatiefase

Na afronding van de pilotperiode wordt op basis van de verzamelde informatie bepaald of en zo ja op welke wijze een vervolg wordt gegeven aan het project. De onderwerpen:

- Ontstaan en ontwerp project
- Uitvoer project: Hoe is het project verlopen?, Waar ging het goed? Waar moesten verbeteringen aangebracht worden of het project gedurende de realisatie aangepast worden?
- Evaluatie door gebruikers (zowel individueel als via KDV)
- Resultaten over gebruik bij KDV en wasserij
- Rapportage intern bij gemeente naar B&W en Raad over resultaten project
- Verspreiden van de resultaten in de samenleving

Ook is na afronding de gelegenheid voor deelnemers, geïnteresseerden uit samenleving om advies en informatie te krijgen over het gebruik van wasbare luiers en de opzet van het project. Verwacht wordt dat na het bekend maken van de resultaten en afsluiting van het project vragen komen. Hieronder staat aangegeven wie welke vragen zal beantwoorden:

- Deelnemende ouders kunnen met vragen terecht bij Kaatje Katoen en/of ambassadeurs
- Vragen over wasbare luiers etc. verwijzen naar Ambassadeurs in de samenleving en/of Kaatje Katoen

² Stichting RIONED is de koepelorganisatie voor stedelijk waterbeheer en riolering in Nederland. In RIONED participeren alle professioneel betrokken partijen: overheden (gemeenten, waterschappen, rijk en provincies), bedrijven (leveranciers, adviesbureaus, inspectiebedrijven en aannemers) en onderwijsinstellingen.

- Vragen over project verwijzen naar projectleider bij gemeente
- Vragen over gebruik in KDV verwijzen naar iemand bij 't Schoapie
- Vragen over wasserij en wassen van luiers kunnen terecht bij de Washand

4. Projectorganisatie

Samenwerkingspartners

Dit is een samenwerkingsproject met verschillende partijen uit de samenleving. Er wordt een organische projectteam met deze partijen gevormd dat inspeelt op het verloop van het project. Gedurende het project wordt dan ook in samenspraak tussen partijen bepaald hoe, op welke wijze en met wie projectvergaderingen (of afstemming) nodig is.

Het projectteam bestaat uit:

Projectleider vanuit gemeente Raalte
 Communicatieadviseur vanuit gemeente Raalte
 Vakspecialist afval vanuit gemeente Raalte (adviserend / ad hoc)
 Vertegenwoordiger van Generous Minds
 Vertegenwoordiger (communicatie) van ROVA
 Vertegenwoordiger van Kaatje Katoen
 Vertegenwoordiger van het kinderdagverblijf 't Schoapie

De volgende waarden vormen de basis voor de samenwerking:

- Actief zijn – doen / daadkracht
- Creatief / innovatie / vernieuwing
- Openheid
- Bereidheid
- Bevlogen
- Deskundigheid
- Direct / eerlijk
- Idealisme
- Milieubewust
- Ondernemerschap
- Pragmatisch

(Sub)Samenwerkingsverbanden

Alle partijen	Werken samen om de totale pilot te organiseren, uit te voeren en de resultaten te verzamelen en verwerken voor een vervolg.
Gemeente – Kaatje Katoen	De gemeente Raalte koopt de wasbare luiers voor de 'individuele ouders' in bij Kaatje Katoen. Kaatje Katoen geeft informatie en advies gedurende de pilot.
Gemeente – KDV	De gemeente co-financiert de aanschaf van wasbare luiers aan het kinderdagverblijf 't Schoapie. De voorwaarden voor de co-financiering zijn bijgevoegd (bijlage 2)
Gemeente – ROVA	De ROVA investeert tijd in het project en stelt het 'communicatieapparaat' van ROVA ter beschikking (kennis, vaardigheden en advies). De te maken kosten voor producten zijn voor rekening van de gemeente.
Gemeente – Generous Minds	Generous Minds investeert tijd en stelt 'denkkracht' ter beschikking: is sparringpartner van de projectleider.
KDV – Kaatje Katoen	Het KDV koopt de wasbare luiers in bij Kaatje Katoen. Kaatje Katoen geeft informatie en advies gedurende de pilot.
KDV – De Washand	Het KDV test het wassen van de luiers bij wasserij De Washand.

Interne projectorganisatie gemeente

Het project is geïnitieerd door gemeente Raalte. Binnen het college van B&W is wethouder Frank Niens bestuurlijk opdrachtgever uit de functie van portefeuillehouder Milieu en Duurzaamheid. Ambtelijk opdrachtgever is Henk Huizinga vanuit het team Vergunning en Handhaving. Het project wordt geleid door een projectleider van de gemeente: Mariosé Meijerink-Booijink.

Taken en verantwoordelijkheden projectteam

Wie	Taken en verantwoordelijkheden
Projectleider gemeente	*Overall coördinatie tussen samenwerkingspartners o.b.v. activiteitenplan *Afstemming met ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever *Budgetbewaking *Kwaliteitsbewaking *Initiëren / organiseren van projectteam overleggen *Monitoren van voortgang
Communicatieadviseur gemeente	*Coördinatie rondom uitvoering communicatiestrategie (zie ook activiteitenplan) *Aansturen communicatieondersteuner gemeente *Aansturen partijen die inbreng hebben om communicatieboodschappen / uitingen te realiseren *Borging kwaliteit vorm en inhoud communicatieboodschappen en middelen / gerealiseerde producten *Ondersteuning projectleider bij in stelling brengen bestuurlijk opdrachtgever
Communicatieondersteuner gemeente	*Naast de strategische communicatie zal er ook 'hands-on' communicatie-uitvoering moeten worden opgepakt. Denk aan opstellen communicatieboodschappen, organiseren bijeenkomsten etc. Deze ondersteuning wordt onder leiding van de communicatieadviseur opgepakt door een communicatie-stagiaire.
Vertegenwoordiging Generous Minds	*Sparringpartner van de projectleider: met name ook gericht om de juiste informatie boven tafel te krijgen, zodat helder wordt wat nodig is om het 'vliegwieleffect' in de samenleving na afloop project te kunnen realiseren.
Vertegenwoordiging ROVA	*In samenspraak met de communicatiedeskundige van de gemeente het voorbereiden van bijeenkomsten, opstellen van communicatieboodschappen, het vormgeven van communicatieboodschappen *Advisering wat betreft vragenlijsten
Vertegenwoordiging Kaatje Katoen	*Organisatie en uitgifte luierpakketten *Begeleiding en informatieverstrekking voor en tijdens proef van deelnemende ouders en kinderdagverblijf
Vertegenwoordiging KDV	*Zie cofinanciering voorwaarden (bijlage 2)

5. Kosten en financiering

Financiering aanschaf wasbare luiers en billendoekjes individuele ouders

In Hengelo is door de gemeente voor alle deelnemende ouders in de pilot een luierpakket gefinancierd (gemiddeld 450 euro per pakket). Na de proef konden ouders voor een gereduceerd tarief van 100 euro per pakket de wasbare luiers overnemen van de gemeente³. Het belangrijkste doel van de gemeente Hengelo was om te testen of wasbare luiers daadwerkelijk een alternatief kunnen zijn voor de wegwerpluier qua gebruik. De resultaten van de proef hebben aangetoond dat dit het geval is.

Een belangrijk resultaat wat de gemeente Raalte wil bereiken is dat er een enthousiaste ambassadeurspool ontstaat die ook na de pilot de wasbare luier wil promoten binnen de gemeente Raalte. Daarom is het van belang dat gemotiveerde ouders deelnemen aan de pilot. Er is daarom voor gekozen om de drempel om deel te nemen aan de pilot wat hoger te maken. Van ouders wordt vooraf een bijdrage van 50 euro gevraagd om deel te nemen aan de pilot. Indien na afloop ouders het pakket willen houden, kunnen ze het pakket overnemen van de gemeente voor 50% van de nieuwwaarde van

³ 30 van de 50 gezinnen hebben het luierpakket voor € 100 overgenomen na afloop van de pilot.

het luierpakket. Het budget wat op deze manier na afloop beschikbaar komt, kan worden ingezet voor eventuele vervolgacties op het project.

Indien ouders niet door willen gaan met het gebruik van wasbare luiers dan worden de luiers geretourneerd aan de gemeente. Deze wasbare luiers kunnen worden gebruikt voor eventuele vervolgacties om de wasbare luiers verder in gemeente Raalte te promoten. Een andere mogelijkheid is om de wasbare luiers beschikbaar te stellen aan minima gezinnen, zodat kosten voor wegwerpluiers kunnen worden bespaard. Deze ideeën kunnen in het evaluatierapport en aanbevelingen voor het vervolg verder worden uitgewerkt.

Cofinanciering aanschaf wasbare luiers kinderdagverblijf

Eén van de conclusies uit de pilot van de gemeente Hengelo voor het vervolg is dat het belangrijk is om de organisaties rondom het jonge (aankomende) gezin te bereiken. Een belangrijke organisatie voor het jonge gezin zijn kinderdagverblijven.

In de opstart van de initiatieffase meldde het kinderdagverblijf 't Schoapie zich met het verzoek of er niet eens gekeken kon worden naar een oplossing om de hoeveelheid wegwerpluiers te verminderen. Op deze manier is de samenwerking tussen gemeente en 't Schoapie ontstaan en heeft het kinderdagverblijf meegewerkt aan het uitwerken van het plan van aanpak van de pilot.

Voor de deelname van 't Schoapie aan deze pilot is het voorstel dat 50% van de aanschafwaarde van de wasbare luiers en billendoekjes door de gemeente wordt gefinancierd. In bijlage 2 zijn de voorwaarde voor deze cofinanciering en samenwerking opgenomen.

Ureninzet samenwerkingspartners

De samenwerkingspartners hebben een inschatting gemaakt van de benodigde ureninzet voor dit project. In onderstaande tabel is het resultaat van de inschatting opgenomen.

Functie / organisatie	Initiatieffase		Vorbereiding pilot		Pilot periode		Nazorg		Totaal # uren
	Uur/wk	Uren	Uur/wk	Uren	Uur/wk	Uren	Uur/wk	Uren	
Projectleider gemeente	5	160	8	96	8	64	5	60	380
Strategische communicatie advies gemeente		16	4	48	4	32	2	24	120
Communicatie-uitvoering gemeente		0	12	144	12	96	4	48	288
Vakspecialist afval gemeente		8		4		8		8	28
Medewerking Generous Minds	5	160	2	24	2	16		8	208
Medewerking ROVA		24	3	36	2	16		8	84
Medewerking Kaatje Katoen		24	8	96	24	192		16	328
Medewerking Kinderdagverblijf		24	n.v.t.	20	4	32		32	108

Financiering communicatie-uitingen / middelen

De inschatting is dat de kosten voor de benodigde communicatie-uitingen / middelen € 4000 bedragen.

Totale projectkosten en benodigd gemeentelijk projectkrediet

In onderstaande tabel zijn de totale projectkosten opgenomen. De totale projectkosten zijn € 155.454. De bijdrage van de samenwerkingspartners is € 72.072. Uit deze tabel blijkt ook dat het benodigde eenmalige projectkrediet € 83.382 bedraagt.

Het voorstel is om het benodigd projectkrediet ten laste van de reserve egalisatie afvalverwijdering te brengen. De maatregelen passen binnen de doelstellingen van de reserve.

	Investering gemeente	Investering partners	Totale projectkosten (gemeente € 83.382 en partners € 72.072):
Medewerking gemeente (projectleider, communicatieadviseur en vakspecialist afval)	€ 54.932		
Procesbegeleiding startavond door Ambitiosa	€ 1.600		
Ondersteuning Generous Minds		€ 20.592	
Medewerking ROVA		€ 8.316	
Medewerking Kaatje Katoen		€ 32.472	
Medewerking kinderdagverblijf		€ 10.692	
Communicatieproducten (folders / posters)	€ 4.000		
50% subsidie kinderdagverblijf (reservering)	€ 5.000		
35 pakketten (luiers en doekjes) Kaatje Katoen	€ 17.850		
Totaal	€ 83.382	€ 72.072	€ 155.454

Bijlage 1: Activiteitenplan

Activiteit	Uitvoerende partij	Proces-/producteigenaar
INITIATIEF (juni 2015 t/m januari 2016)	Gemeente Raalte	Mariosé
Verzamelen informatie rondom projectidee		
Kennis delen met gemeente Hengelo		
Kennismaking stakeholders + 1e verkenning projectidee		
Co-creatie sessie + vervolgworkshops met stakeholders		
Luierkeuze (en billendoekjes) en financiering: 1. losse ouders spoor en 2. KDV spoor		
Afspraken samenwerkingspartners		
Communicatiestrategie bepalen: 1) doelgroepen, 2) boodschap, 3) middelen, 4) wie verantwoordelijk		
Opstellen Plan van Aanpak		
Besluitvormingproces		
REALISATIE (februari t/m juni 2016)		
0. Activiteiten t.b.v. subdoelstelling 1 en 2		
0.1 Bekend maken project	Gemeente Raalte	Karin
Opstellen en verzenden persbericht met aankondiging project namens alle partners.	Gemeente Raalte	Karin
Informatie verstrekken over wasbare luiers via persbericht, facebook, twitter etc.	Gemeente Raalte	Karin
Informatie over wasbare luiers afstemmen/nalopen met Kaatje Katoen	Gemeente Raalte	Karin
Relatie leggen met Magazine Duurzaam Gezond, Programma Kracht van Salland, Ulebelt	Gemeente Raalte	Birgitte
0.2 Professionele partijen informeren	Gemeente Raalte	Mariosé
Afstemming Rioolbeheerder over doorspoelen biologisch afbreekbare inlegvellen		
Informeren verloskundige praktijk 't Hart		
Informeren Naviva Kraamzorg		
Informeren partners Centrum Jeugd en Gezin		
Informeren andere kinderdagverblijven		
Informeren potentiële verkooppunten in gemeente Raalte		
0.3 Bepalen wijze van monitoring van de verwachte afvalvermindering	Gemeente / ROVA	Astrid / Erna
Afstemming met afvalverwerker van kinderdagverblijf	Gemeente / ROVA	Astrid / Erna
1. Activiteiten promoten wasbare luiers samenleving		
1.1 Werven ouders (selectie 35 gezinnen)	Gemeente Raalte	Karin
Selectievragenlijst: opstellen, toesturen, verwerken gegevens	Gemeente Raalte	Karin / Mariosé
Werving van de gezinnen door plaatsen van persbericht, facebook gemeente, twitter gemeente, radio.	Gemeente Raalte	Karin
Werving van de gezinnen door uitdelen folders via verschillende kanalen: kulturhuizen, consultatiebureaus, kinderopvangcentra, centrum voor jeugd en gezin etc.	Gemeente Raalte	Karin
BESLISMOMENT t.a.v. informatieavond afhankelijk van hoeveelheid aanmeldingen: 1. alle aanmeldingen uitnodigen, 2. selectie maken o.b.v. vragenlijst	Gemeente Raalte	Mariosé
Deelnemers informeren over informatieavond / uitgifte luiers	Gemeente Raalte	Karin
Startbijeenkomst (geselecteerde) ouders organiseren	Gemeente Raalte	Karin
Demonstratie en keuze van de luiers	Kaatje Katoen	Marlinda
PR richting doelgroepen gedurende deze stap	Gemeente Raalte	Karin
Verwachtingenvragenlijst: opstellen, toesturen, verwerken gegevens	Gemeente Raalte	Karin / Mariosé
1.2 Uitvoering pilot met gebruik luiers	Gemeente Raalte	Mariosé
Ondersteuning gebruikers door consultants	Kaatje Katoen	Marlinda
Online ondersteuning van ouders die in de pilot meedoen via	Kaatje Katoen	Marlinda
Tussentijdse bijeenkomst deelnemers informatie en ervaringsuitwisseling over gebruik (na 2 weken)	Gemeente Raalte	Karin
Gebruikservingvragenlijst: opstellen, toesturen, verwerken gegevens	Gemeente Raalte	Karin / Mariosé
Eindbijeenkomst gebruikers en evaluatie van de pilot door o.a. invullen enquête.	Gemeente Raalte	Karin
Evaluatievragenlijst: opstellen, toesturen, verwerken gegevens	Gemeente Raalte	Karin / Mariosé
PR richting doelgroepen gedurende deze stap	Gemeente Raalte	Karin
Monitoring hoeveelheid afvalvermindering (ook via vragenlijsten!)	Gemeente / ROVA	Astrid / Erna
1.3 Ambassadeurschap	Gemeente Raalte	Karin
Aanmelding van ambassadeurs na eerste proefperiode voor actieve promotie gebruik luiers		

Promotie door ambassadeurs in eigen omgeving (via lokale krantje, website dorp, vriendenkring, avond in dorp/straat.		
PR richting doelgroepen gedurende deze stap		
2. Activiteiten KDV		
2.1 Organisatie en logistiek rondom gebruik wasbare luier	t Schoapie	Martin / Silvia
Inkoop luiers en wasbare billendoekjes bij Kaatje Katoen		
Afspraken maken met wasserij De Washand over 4 weken extern wassen		
Interne logistiek schoonruimte aanpassen		
Interne wassen voor 4 weken organiseren		
2.2 Personeel informeren pilot wasbare luier	t Schoapie	Martin / Silvia
Informeren van personeel over doel van het project		
Voorlichten van personeel over gebruik van wasbare luier en dit laten uit proberen met kinderen van een paar enthousiaste ouders.		
Kiezen van de groep in het kinderdagverblijf waar de wasbare luiers gebruik zullen worden.		
Inrichten van het verblijf voor gebruik van wasbare luiers: opbergen schone en vuile luiers, merken van luiers etc.		
2.3 Ouders 'pilot groep KDV' informeren	t Schoapie	Martin / Silvia
Voorlichten van de ouders van de groep waar men het gebruik van wasbare luiers wil introduceren.		
Het demonstreren van het gebruik van wasbare luiers en voorlichten over keuzemogelijkheden Kaatje Katoen producten.		
Informatieavond ouders en afspraken over gebruik (ochtend, avond thuisgebruik etc .)		
2.4 Uitvoering pilot wasbare luiers KDV		
Vragenlijsten opstellen en toesturen	Gemeente Raalte	Karin / Mariosé
Vragenlijsten beantwoorden	t Schoapie	Martin / Silvia
Verwerken gegevens vragenlijsten	Gemeente Raalte	Karin / Mariosé
Monitoren hoeveelheid afvalvermindering (ook via vragenlijst!)	Gemeente / afvalverwerker	Erna / ?
2.5 Evaluatierapport / uitvoeringsplan	t Schoapie	Martin / Silvia
Meewerken aan evaluatierapport over gebruik wasbare luiers gedurende pilot periode.		
Meewerken aan uitvoeringsplan om wasbare luiers uit te rollen bij andere KDV's		
Verspreiden van opgedane ervaring bij andere KDV's via persberichten, informatieavond		
EVALUATIE (juli t/m sept 2016)		
Binnenkomende vragen over pilot beantwoorden		
Resultaten pilot verwerken		
Evalueren met stakeholders		
Evaluatieverslag opstellen voor college / raad + voorstel vervolg		

Bijlage 2: Voorwaarden cofinanciering kinderdagverblijf (KDV)

Voorstel gemeente Raalte Pilot bij KDV

- KDV test op 1 groep (van ongeveer +/- 12-16 kinderen) gedurende 8 weken de wasbare luier.
- Zowel intern wassen (4 weken), als extern wassen (4 weken) wordt getest.
- Doel is te onderzoeken of financieel en organisatorisch haalbaar is dat een KDV overstapt op wasbare luiers.
- Ten aanzien van intern wassen is met name doorslaggevend in hoeverre dit belastend is voor de bestaande organisatie. De aanname is dat het om 1 extra wasbeurt per dag gaat (uitgaande van een groep van 12-16 kinderen).
- Uit diezelfde excel sheet volgt dat de kosten voor een pilot van 8 weken EUR {nader vast te stellen o.b.v. definitieve aantal kinderen} bedragen. Kaatje Katoen heeft aangegeven korting te kunnen geven op de door haar te leveren producten.
- De verschillende deelnemende partijen, waaronder de gemeente, hebben aangegeven dat de kosten voor arbeid/inzet voor de pilot niet te zullen berekenen.
- De gemeente zal 50% van de aanschafwaarde van de wasbare luiers en billendoekjes cofinancieren. De besparing van EUR {nader vast te stellen o.b.v. definitieve aantal kinderen} die kan worden gerealiseerd omdat van minder wegwerpproducten gebruik hoeft te worden gemaakt, is ook voor het KDV.
- Indien het KDV na afloop van de pilot doorgaat met wasbare luiers wordt verdere besparing gerealiseerd en kan de benodigde investering worden terugverdiend.

De subsidievoorwaarden

- De Washand maakt met het KDV afspraken hoe het externe wassen te regelen.
- Het KDV koopt de luiers rechtstreeks bij Kaatje Katoen in.
- Kaatje Katoen verzorgt hoe verzorgsters hulp / advies kunnen vragen.
- Kaatje Katoen en het KDV zijn verantwoordelijk voor het informeren van en communicatie richting ouders van de kinderen uit de deelnemende groep. Hierbij kan gebruikt worden gemaakt van de bijeenkomsten die gemeente Raalte gaat organiseren voor individuele ouders.
- De gemeente met input van de betrokken partijen zal vragenlijsten opstellen waarbij het KDV er zorg voor draagt dat die worden bijgehouden / ingevuld zodat dit als basis kan dienen voor de rapportage. Uitgangspunt is administratieve belasting beperkt te houden.
- Partijen werken mee aan het opstellen van een evaluatierapport, wat tevens kan dienen als uitvoeringsplan voor andere kinderdagverblijven. Het raamwerk zal worden aangeleverd door de gemeente Raalte (geen heel boekwerk, maar praktische punten, zodat andere KDV's er ook mee aan de slag kunnen).
- Indien de pilot goede resultaten oplevert, werken partijen mee bij het verder promoten van wasbare luiers. Te denken valt daarbij aan bijvoorbeeld enkele informatiebijeenkomsten (voor bijvoorbeeld andere KDV's die geïnteresseerd zijn).
- De gemeente speelt bij dit alles een coördinerende/verbindende rol.